

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323011233
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4323011233.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g/, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B., proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 19.12.2023 sp. zn. 3PP/59/2023, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 20. februára 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0T/73/2023 zo dňa 10.04.2023, právoplatným dňa 10.04.2023.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený podal návrh na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kde uviedol, že si uvedomil nesprávnosť svojho konania, ktoré veľmi ľutuje. Po prepustení by chcel pracovať v bývalom zamestnaní, ktoré má sľúbené od zamestnávateľa. Taktiež by chcel pomáhať svojej mame, ktorá žije sama a je chorá. Sľúbil, že bude viesť riadny život.

Súd I. stupňa poukázal na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, z ktorého vyplynulo, že vo výkone trestu odňatia slobody sa odsúdený nachádza od 14.05.2023, lehotu na podmienčné prepustenie mal splnenú dňom 12.11.2023. Do výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený dodaný dňa 14.05.2023 príslušníkmi policajného zboru a to do ÚVV a ÚVTOS Bratislava. Do ÚVTOS Želiezovce bol premiestnený dňa 13.06.2023 za účelom výkonu trestu odňatia slobody a bol umiestnený do diferenciačnej skupiny B.

Ďalej konštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku (výkon polovice uloženého trestu odňatia slobody), avšak nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok - preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život.

Poukázal na to, že z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že stanovené ciele programu zaobchádzania sa u neho plnia priebežne a to v oblastiach edukácie a aktivít vo voľnom čase, pričom v oblastiach zaraďovania do práce a vzťahov s vonkajším prostredím sa plnia čiastočne. Správanie a vystupovanie odsúdeného je doposiaľ na požadovanej úrovni, keď ústavný poriadok, ako aj príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Súd I. stupňa vyslovil názor, že odsúdený nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil doposiaľ taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestnému činu, pre ktorý bol odsúdený. Doposiaľ si nevytvoril podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny. Jeho aktivita pri plnení stanovených cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni. Zároveň poukázal na

záver hodnotenia riaditeľa ústavu, ktorý neodporučil podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený v rámci výkonu trestu odňatia slobody svojou participáciou neprejavuje taký záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa mohlo konštatovať jeho polepšenie.

Podľa názoru súdu I. stupňa odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, avšak je potrebné zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania. Nemožno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Aktuálne dodržiava ústavný poriadok, ale len za múrmi výchovného ústavu, kde je neustále sledované jeho správanie sa a po prepustení z výkonu trestu sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti.

Ďalej s poukazom na odpis registra trestov súd I. stupňa uviedol, že odsúdený sa už v minulosti viackrát dostal do rozporu so zákonom, pričom tresty odňatia slobody, ktoré mu boli uložené za uplynulé obdobie, nevedli k jeho náprave a prevýchove.

Argumentoval, že z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT 26/2023 zo dňa 10.02.2023, právoplatného dňa 10.02.2023 vyplýva, že odsúdený bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/ Tr. zák. a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov, do 10.02.2024. V priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia spáchal dňa 08.04.2023 prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT 73/2023 zo dňa 10.04.2023, právoplatným dňa 10.04.2023, na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý v súčasnosti vykonáva.

Súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený porušil podmienky podmieneného odsúdenia, kedy sa očakávalo, že bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa však nenaplnilo. Ďalej poukázal na jeho viaceré predchádzajúce odsúdenia, keď mu boli ukladané podmienené tresty odňatia slobody, pričom v priebehu skúšobnej doby sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti.

Zdôraznil, že pre spoločnosť tu je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného. V danom prípade prognóza do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže opakovane sa dopúšťal ďalších trestných činov.

Nakoľko neboli splnené materiálne podmienky podmieneného prepustenia zo strany odsúdeného, nemožno od neho dôvodne očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život a že nebude v trestnej činnosti pokračovať.

Súd I. stupňa skúmal aj možnosti podmieneného prepustenia s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného uloženia primeraných obmedzení alebo povinností, v tomto smere konštatoval, že ani uložené primerané obmedzenia či povinnosti nedávajú záruku, že odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by viedol riadny život.

V závere konštatoval, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, nakoľko si nevytvoril podmienky na podmienené prepustenie, preto návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú písomne do dňa konania neverejného zasadnutia nadriadeného súdu neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorý mu bol uložený pre prečin krádeže trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OT/73/2023 zo dňa 10.04.2023. Do výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený predvedený príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky dňa 14.05.2023, lehotu k podmienčnému prepusteniu mal splnenú dňa 12.11.2023 a predpokladaný koniec trestu má odsúdený dňa 12.05.2024.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním polovice uloženého trestu odňatia slobody. Stotožnil sa i so záverom, že odsúdený nespĺnil materiálne podmienky, teda že svojím správaním preukázal polepšenie a je možné dôvodne očakávať vedenie riadneho života po jeho podmienčnom prepustení.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že odsúdený si doposiaľ nevytvoril podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny, stanovené ciele programu zaobchádzania plní priebežne v oblasti edukácie a aktivít vo voľnom čase, v oblasti zaraďovania do práce a vzťahov s vonkajším prostredím plní ciele čiastočne. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že po preradení odsúdeného na pracovisko priemyselného charakteru nebola pracovná morálka odsúdeného na požadovanej úrovni a z uvedeného pracoviska bol na návrh zamestnávateľa vyradený. Na splnenie prvej materiálnej podmienky, že odsúdený svojím správaním preukázal polepšenie, nepostačuje len skutočnosť, že sa správa na požadovanej úrovni a dodržiava ústavný poriadok.

Pokiaľ ide o resocializačnú prognózu, táto je menej priaznivá a to s poukazom na opakované páchanie trestnej činnosti, pričom riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Nebola v prípade odsúdeného splnená ani druhá materiálna podmienka, že možno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený sa v minulosti 8-krát dostal do rozporu so zákonom. Hoci mu boli ukladané aj podmienčné tresty odňatia slobody, tieto v konečnom dôsledku vždy boli premenené na tresty nepodmienečné. Ani vykonané tresty odňatia slobody nevedli k jeho náprave.

Pokiaľ ide o odsúdeným predložený prísľub, že v prípade prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sa zamestná u C. D., tento ani nadriadený súd nebral do úvahy, pretože tento prísľub nie je nikým podpísaný a ani v ňom nie je uvedený žiadny dátum, čo nadriadený súd vyhodnotil ako nepostačujúci doklad, že odsúdený v skutočnosti v prípade jeho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sa zamestná.

Jeho postoj k páchaniu trestnej činnosti je nekritický, preto nemožno predpokladať, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nespĺnil materiálne podmienky na podmienčné prepustenie.

Podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Krajský súd dodáva, že inštitút podmienčného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienčné prepustenie. Zmyslom podmienčného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie

prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienečné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ako však vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, práve táto resocializačná prognóza je menej priaznivá a preto bude potrebné, aby na splnenie účelu trestu vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i s prihliadnutím na hodnotenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, krajský súd dospel k záveru, že bude potrebné, aby na odsúdeného naďalej pôsobili výchovné prostriedky počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a je nevyhnutné, aby si vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím, aby tak mohol uložený trest naplniť svoj výchovný a preventívny účel.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.